Lähettäjä: Vartio Eeva (STM) <Eeva.Vartio@gov.fi>
Lähetetty: torstai 28. maaliskuuta 2024 15.32
Vastaanottaja: Työelämä Tasa-arvovaliokunta <TyoelamaTasa-arvovaliokunta@eduskunta.fi>; Sivistysvaliokunta <Sivistysvaliokunta@eduskunta.fi>; Sosiaali- ja terveysvaliokunta <Sosiaali-jaterveysvaliokunta@eduskunta.fi>
Aihe: Tiedoksi; hallituksen esitys 8/2024 vp

Hei

Hallituksen esitys eduskunnalle aikuiskoulutustuen, ammattitutkintostipendin ja vuorotteluvapaan lakkauttamista koskevaksi lainsäädännöksi (HE 8/2024 vp)

Tiedoksi

Suomenkielisessä hallituksen esityksessä kohdassa 2.3.2 Vuorotteluvapaata koskeva nykytilan arviointi, sivulla 31 todetaan näin: *Vuorotteluvapaajärjestelmän vaikuttavuudessa on kysymys esimerkiksi siitä, miten vuorottelijoiden ja vuorottelusijaisten eri tulemat, esimerkiksi työllisyys ja tulot, olisivat kehittyneet ilman vuorotteluvapaata tai vuorottelusijaisuutta. Vuorottelijoiden kannalta olennainen kysymys on, miten määräaikainen tauko työelämästä vaikuttaa työllisyyteen pitkällä aikavälillä. Teoreettisesti tauolla on kahdensuuntaisia vaikutuksia. Yhtäältä tauko vähentää osaamisen ja kokemuksen kertymistä työkokemuksen kautta, mikä voi vaikuttaa negatiivisesti tuottavuuteen verrattuna tilanteeseen, jossa henkilö ei pidä taukoa. Tauon pitäminen voi siten vaikuttaa työllisyyttä ja palkkaa laskevasti.*

Ruotsinkielisessä hallituksen esityksessä mainitussa kohdassa 2.3.2 todetaan näin: *När effekterna av systemet med alterneringsledighet synas är frågan till exempel den hur vissa faktorer bland de alterneringslediga och vikarierna, såsom sysselsättning och inkomster, skulle ha utvecklats utan alterneringsledighet eller alterneringsvikariat. När det gäller de alterneringslediga är frågan hur en tidsbestämd paus i arbetslivet påverkar sysselsättningen på lång sikt. Teoretiskt sett har pausen två olika effekter. För det första minskar en paus att kompetens och erfarenhet ansamlas genom arbetserfarenhet, vilket kan påverka produktiviteten negativt jämfört med en situation där en person inte tar en paus. En paus kan således sänka sysselsättningen och lönen. Det finländska systemet med alterneringsledighet begränsar inte personens verksamhet, utan pausen kan också användas för studier, som för sin del kan öka kompetensen och produktiviteten. Dessutom kan en paus bidra till att man orkar bättre med arbetet, varför en persons risk att lämna bort från arbetslivet kan minska. Alterneringsledighetens inverkan på sysselsättningen och arbetsinkomsterna är i slutändan en empirisk fråga.*

Näin ollen hallituksen esityksen kieliversiot eivät vastaa toisiaan, koska suomenkielisestä esityksestä puuttuu ruotsinkielistä esitystä vastaava kohta, joka kuuluisi suomeksi: *Suomen vuorottelujärjestelmä ei rajoita henkilön toimintaa eli tauon voi käyttää myös opiskeluun, joka puolestaan voi kasvattaa osaamista ja tuottavuutta. Lisäksi tauko voi tukea henkilön työssäjaksamista, minkä myötä henkilön riski jäädä pois työelämästä voi laskea. Vuorottelun vaikutus työllisyyteen ja työtuloihin on näin ollen lopulta empiirinen kysymys.*

Ystävällisin terveisin

Eeva Vartio
erityisasiantuntija

etunimi.sukunimi@gov.fi
p. 02951 63108, 050 320 5763

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ
PL 33 (Meritullinkatu 8, Helsinki) 00023 Valtioneuvosto
@STM_Uutiset